

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Albu Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Albu Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 02.08.2017-22.03.2018;*
2. *Instanța de apel: 19.04.2018-30.05.2018;*
3. *Instanța de recurs: 22.08.2018-24.10.2018.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 22 martie 2018, Albu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 321 Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți din 20.06.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, Albu Ion, fiind condamnat și executând pedeapsa în penitenciarul nr. 11 Bălți, amplasat în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 78^a, la data de 12 iunie 2017, aproximativ la 14:00, aflându-se cu alți deținuți în celula nr. 4, instigând pe ceilalți deținuți la dezordini în masă, a aprins cu ajutorul brichetei o pernă și câteva cârpe, contrar Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 583 din 26.05.2006, care prevede că, deținuții sunt obligați să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiilor de serviciu ale personalului penitenciarului, intenționat prin acțiuni violente nu s-a supus cerințelor legale ale angajaților Penitenciarului, și anume de a se calma și stinge focul, continuând să fie agresiv, numind pe colaboratorii Penitenciarului nr. 11 mun. Bălți cu cuvinte necenzurate.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 321 Cod penal, conform indicilor calificativi: „*Nesupunerea prin violență cerințelor legitime ale administrației penitenciarului, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa în penitenciar*”.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, argumentând, că prin înregistrarea video și declarațiile martorilor nu se confirmă vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate, deoarece el se afla singur în celulă.

Totodată, a considerat că i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră pentru cele săvârșite, menționând că a aprins perna ce-i aparține, și nu este averea statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 mai 2018 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Albu Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 321 Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Referitor la argumentele inculpatului, precum că a incendiat perna în semn de protest, deoarece nu cunoștea motivul pentru care era deținut în izolatorul disciplinar, și din motiv că în izolator nu erau condiții normale, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, inculpatul putea primi răspuns la aceste întrebări prin mijloace legale, însă acesta a recurs la acțiuni violente de nesupunere față de personalul penitenciarului.

La fel, ca nefondate au fost respinse și argumentele inculpatului referitor la faptul că a incendiat perna și îmbrăcămintea sa personală și nu cea oferită de penitenciar, or, instanța de apel a menționat că, prin aceste acțiuni, inculpatul a pus în pericol atât viața și sănătatea sa, cât și a altor persoane ce se aflau în penitenciar, iar în afară de aceasta, manifestând un comportament agresiv, i-a numit pe colaboratorii penitenciarului cu cuvinte injurioase și i-a amenințat cu răfuială fizică, prin ce a înjosit demnitatea acestora.

Cu referire la motivul invocat de apelant, precum că i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a considerat că este nefondat, or, verificând legalitatea pedepsei stabilite, a reținut că, prima instanță a respectat prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de circumstanțele cauzei, de consecințele survenite în urma săvârșirii infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat și a comis prezenta infracțiunea în perioada executării pedepsei în penitenciar, de influența pedepsei asupra corectării vinovatului, de comportamentul acestuia în cadrul examinării cauzei

și de atitudinea lui față de cele comise, întemeiat a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, care va atinge scopul pedepsei penale.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 27 iunie 2018, este atacată, la 24 iulie 2018, cu recurs ordinar de către avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 8) – *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, pct. 10) – *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, pct. 16) Cod de procedură penală - *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea solicitărilor sale, recurentul relevă că, instanțele de fond și-au bazat hotărârile în exclusivitate pe declarațiile martorilor acuzării, care sunt colaboratori ai penitenciarului, iar alți martori, inclusiv și deținuții celulei nr. 4, nu fost audiați, deci poziția lor nu a fost cercetată.

În opinia apărării, cauza a fost cercetată unilateral, doar în baza probelor prezentate de acuzare și cercetate în instanța de fond, or, la judecarea apelului nu au fost prezentate probe noi, care ar demonstra vinovăția inculpatului, astfel ultimului i-a fost îngădit accesul la justiție, la un proces echitabil și contradictoriu, prin ce au fost încălcate normele procedurale și normele internaționale de examinare a unei cauze penale și în acest sens, fiind notificate pct.14.5 și 14.6 din Hotărârea nr.10 a Plenului Curții Supreme de Justiție.

La fel, consideră că, în speță, este aplicabil și temeiul prevăzut la pct.16) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel incorect a aplicat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, examinând cauza contrar dispozițiilor Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005, cu modificările și completările ulterioare.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat*.

8.1. Colegiul penal, lecturând recursul declarat de partea apărării, constată că aceasta își exprimă dezacordul său cu hotărârea de condamnare a inculpatului Albu Ion pentru infracțiunea imputată în baza art. 321 Cod penal, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii, invocând temeiului de drept prescris în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

În acest sens, instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Albu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 321 Cod penal, conform indicilor calificativi: *„Nesupunerea prin violență cerințelor legitime ale administrației penitenciarului, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa în penitenciar”*, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului Albu Ion în săvârșirea infracțiunii constatate, deoarece la judecarea apelului declarat de inculpat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

8.2. În ce privește alegațiile avocatului recurent, precum că, inculpatului i-a fost îngădit accesul la justiție, la un proces echitabil și contradictoriu, invocând că, cauza a fost cercetată unilateral, doar în baza probelor prezentate de acuzare și cercetate în instanța de fond, or, la judecarea apelului nu au fost prezentate probe noi, care ar demonstra vinovăția inculpatului, prin ce au fost încălcate normele procedurale și normele internaționale de examinare a unei cauze penale și în acest sens, fiind notificate pct.14.5 și 14.6 din Hotărârea nr.10 a Plenului Curții Supreme de Justiție, Colegiul penal le consideră nefondate, or, din analiza materialelor dosarului se constată că, în speță, nu a fost pronunțată hotărâre de achitare, ca ulterior, la judecarea cauzei în instanța de apel, acuzatorul de stat să solicite audierea inculpatului și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului.

Totodată, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, iar alin. (3) al art.413 Cod de procedură penală, stipulează că, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi.

Așadar, instanța de apel a respectat aceste prevederi, or, în hotărârea sa a relevat că: *„În ședința instanței de apel, partea apărării, care cere achitarea inculpatului, deși consideră că inculpatul este nevinovat, însă nu a solicitat reluarea cercetării judecătorești, audierea martorilor în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță și cercetarea suplimentară a probelor prezentate la materialele cauzei. Reiese că partea apărării a fost de acord cu declarațiile martorilor, precum și cu probele prezentate de partea acuzării în ședința instanței de fond.”* (f.d.163-164). Acest fapt, fiind confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată întocmit în instanța de apel, or, careva cereri sau demersuri din partea inculpatului sau a avocatului acestuia nu au fost înaintate. (f.d.160-161)

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal conchide că, în speță, inculpatului Albu Ion nu i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8.3. Referitor la temeiul de drept prevăzut la pct.10) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că acest temei doar este indicat de către avocat în recursul declarat, însă nu este argumentat în acest sens, astfel, instanța de recurs nu se va expune asupra acestui temei, deoarece nu este clară poziția părții apărării referitor la pedeapsa stabilită inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, în condițiile când în recurs apărarea solicită achitarea inculpatului.

8.4. În ce privește temeiul de drept prevăzut de pct.16) alin. (1) al art.427 Cod de procedură penală, indicat de către partea apărării în recursul declarat, Colegiul penal subliniază că aceste temei poate fi invocat atunci când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauze similare. Acest temei este îndreptat spre unificarea practicii judiciare.

În acest sens Colegiul penal menționează că la invocarea temeiului respectiv de drept, sarcina probațiunii îi revine recurentului, care prin exemple elocvente cu referire la cauze concrete, trebuie să demonstreze faptul că instanța de recurs în cauze anterioare a adoptat soluții contradictorii cu cele reținute în speța în cauză.

Mai mult, se mai reține și faptul că, în spețe care pun problema divergenței de jurisprudență, rolul Curții nu este acela de a constata din oficiu asupra căror cauze s-a aplicat diferit normele de drept, ci acestea trebuie să fie indicate expres în textul recursului, pentru a fi supuse verificării.

Prin urmare, Colegiul conchide că motivarea recursului avocatului prin prisma pct. 16) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală se consideră necorespunzătoare potrivit cerințelor avute în vedere de legislator la stabilirea acestui temei de recurs.

8.5. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Albu Ion se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Albu Ion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 mai 2018, în cauza penală în privința lui **Albu Ion XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **23 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor